

למעשה

הרב עובדיה דהן שליט"א

יו"ר המועצה הדתית אשדוד ורב בית הכנסת הניכי הישיבות – "בית יוסף" קרית פוניבו

מה הוסיף לנו החג

מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה (לא י) וצ"ב למה דווקא בסוף שנת השמיטה משה רבינו מוכיח את עמ"י וכי לא טוב בתחילת השמיטה שאז הם פנויים ואינם צריכים לעבוד שילמדם את התורה

אלא מבאר המשך חכמה כיון שעברה שנה תמימה ללא עבודה הרי ודאי כבר מצפים הם לרגע בו יוכלו לחזור אל העבודה בשדה ובכרם ציווה איפוא השם יתברך לעכבם דוקא אז לזמן מה ולקרוא לפניהם בתורה למען ידעו כי גם בשעה שיהיו שקועים בעבודה החומרית ישמרו את התורה ויהיו קשורים אל מצוותיה

ועוד אפשר לבאר שהלימוד לאחר החג מה יצא לאדם מהחג

הרבה מתבוננים לפני החג מה החג הוסיף להם אבל אינם מתבוננים לאחר החג מה הוא הוסיף להם

ר' יצחק הוטנר היה מוסר שיחה לאחר החג לבדוק מה החג הוסיף להם

כי העיקר הוא מה החג לימד אותנו ומה נשאר לנו מ'הימים הנוראים'

מאמר מרכזי הרב פנחס זרביב

למה מביאים את הטף

הקהל את העם האנשים והנשים והטף (לא יב) האנשים ללמוד והנשים לשמוע והטף למה באו?

אלא כדי לתת שכר למביאייהם (רש"י חגיגה ג)

וצ"ב מה הקושיא הטף למה באו שהרי אם באו האנשים והנשים מובן מאיליו שהיו נאלצים להביא איתם גם את הטף שכן היכן יניחום לבדם? ולמה איפוא צריכה היתה תורה לצוות גם על הבאת הטף?

אלא מבאר בעל 'ילקוט האורים' שהכוונה כדי לתת שכר למביאייהם' ככוונה ציוותה תורה להביא את הטף למען תהא זו מצוה ויקבלו שכר עבורה רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות

והשפת אמת תירץ באמת הרי אין הטף עשוי לשמוע אלא להקים שאון ולבלבל את דעתם של מבוגרים שלא יוכלו לשמוע היטב ונשאלת איפוא הקושיא הטף למה באו למה באמת יש להביא את הטף וכי לא מוטב היה להשאירם בבית למען לא יפריעו להוריהם על כן בא התירוץ לתת שכר למביאייהם מוטב שיופרעו במקצת הורים ובלבד שיהא הטף נמשך לעבודת השם ויהיו אזניו קולטות את דברי התורה הקדושים דבר זה עשוי להביא להורים יותר שכר וריווח שאשר כי הם עצמם ייטיבו יותר לשמוע מכאן ילמד אדם שעליו לבטל מקצת משלמות עצמו ולחנך את בניו לתורה וליהדות

חדש ניתן לשמוע את שיעורי הרב פנחס זרביב שליט"א בקול הלשון 0722741111

הרב חיים בן חמו שליט"א

השבת שבין ראש השנה ליום הכיפורים נקראת "שבת שובה" על שם הפסוק הפותח את הפטרת השבת, בקריאתו של הנביא הושע (יד-ב) "שובה ישראל עד ה' אלוֹקֶיךָ כִּי כִשַׁלְתָּ בְעוֹנֶיךָ, קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלַי" ובשל מיוחדותם של ימים אלו בהם יש הארה מיוחדת והתעוררות לתשובה, כדברי הנביא "דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב" ובארו חז"ל שהכוונה לימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, שאז גם לתשובת היחיד יש התייחסות כמו לציבור שעליהם נאמר (דברים ד-ז) "כי מי גוי אשר לו אלוֹקִים קְרוֹבִים אֵלָיו כֹּה: אֲלוֹקֵינוּ בְּכָל קוֹרְאֵינוּ אֵלָיו", ולכן נהגו בכל תפוצות ישראל להרבות דרשות ושיעורי תורה בשבת זו בהלכה ובמוסר לחזק את הלבבות בקביעת עתים לתורה ובעשיית תשובה.

רבים וטובים בימים אלו מעלעלים בדפי השנה החולפת ומנסים לערוך חשבון נפש, ולשאול האם יישמנו את ההחלטות שקבלנו עלינו אשתקד, האם מימשנו את ההתחייבויות ואת התוכניות שקבלנו עלינו בימים הנוראים של השנה החולפת, לצערנו ברוב המקרים התשובה תהיה התחלנו אבל משום מה באמצע הדרך ואולי בתחילתה כבר התייאשנו, והבעיה שכך קורה לנו בכל שנה שאנו באמת מעוניינים להשתנות, ומתחילים במלא המרץ וישנה עלייה וכעבור זמן קצר נסיגה ועם הנסיגה ייאוש, אלא שהדילמה הזו חוזרת על עצמה מידי שנה, והשאלה איך אנו יוצאים ממעגל קסמים זה? מהי הדרך לא להימצא בכזו סיטואציה אלא לממש ולהצליח בע"ה.

חכמינו ז"ל לימדונו כלל גדול בעבודת ה' ובכלל, והוא: "תפסת מועט תפסת, תפסת מרובה לא תפסת" ופרש"י שאם תתפוס מרובה גם המעט לא ישאר בידך, והנה האדם בטבעו אינו בנוי לשינויים חדים וקיצוניים, לא מבחינה פיזית וכ"ש לא מבחינה רוחנית, ופעמים שהאדם מתלהב תוך כדי עריכת חשבון נפש ואומר לעצמו איך חלפה לה השנה במהירות, מה הספקתי, האם לא יכולתי להספיק יותר, עכשיו אני מקבל עלי להשתנות ב... וכן ב... וכך האדם תובע מעצמו שינויים מרחיקי לכת, וכאן היצר משתף אתו פעולה וממשיך להלהיב אותו להוסיף עוד ועוד קבלות, ואפילו מסייע לו בתחילה לעמוד באותם הקבלות אבל לטווח מאוד קצר ומשם מגיעה הנפילה ואיתה איבוד החשק לנסות פעם נוספת, והאדם חלילה נכנס לייאוש, והיצר הצליח!.

אי לכך יעצונו חז"ל "טוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה" כלומר קבלה קטנה אבל מתוך החלטה רצינית ויציבה יש בכוחה להיות נקודת מפנה לשינוי בתחומים רבים, וזה כאמור עדיף על פני תפיסת מרובה, וכל אחד יכול לשבת עם עצמו ויערוך חשבון אמיתי בצורה רגועה ויגלה עד כמה דברים אלו נכוחים, אלא שקצב החיים מונע מאתנו את האפשרות להתבונן בהם.

ולא רק במידות טובות כך כפי שכותב רבינו יונה בפירושו למשנה (אבות ב-ט) "צאו וראו איזו היא דרך ישרה שידבק בה האדם?" ופירש"י ז"ל כי בוודאי בכל הטובות והישרות יש להדבק, אלא רצונו לומר במידה אחת להיות בה שלם לעולם, כי טוב לאדם לאחוז מידה אחת לעולם בשלמות, ונקל אליו להשיג ממנה הטובות החשובות כולם, מהיות בו כמה מידות ואינו שלם באחת מהן.

אלא גם בקיום המצוות כך כדברי הרמב"ם על המשנה בסוף מכות שמסביר יסוד חשוב זה, וכותב עליו והוא מעיקרי האמונה, וכך הוא מסביר על דבריו של רבי חנניה בן עקשיה האומר "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" וז"ל: מעיקרי האמונה בתורה, כי כשיקיים האדם מצווה מתרי"ג המצוות כראוי וכהוגן, ולא ישתף עימה כוונה מכוונת העולם בשום פנים, אלא יעשה אותה לשמה מאהבה הנה זכה בה לחיי העולם הבא.

מלמד אותנו הרמב"ם שהקב"ה הרבה כל כך הרבה מצוות מתוך רצון להטיב עמנו, שמתוך מגוון כל כך גדול תהיה אפשרות לאדם למצוא מצווה אחת ובה ישתלם ויקיימה בשלימות הרי שעל ידה יזכה לחיי העולם הבא, ואומנם בעל החרדים על הרמב"ם כותב שאין כוונת הרמב"ם שדי לו לאדם במצווה אחת בלבד, אלא הוא מסביר שהכוונה שכאשר האדם יקיים מצווה אחת בשלימות הרי שמצווה זו תשתמש לו כמנוף וכקשר קפיצה להתחזק ולקיים את כל המצוות כולם ועל ידם יזכה לחיי העולם הבא.

בין כך ובין כך למדנו מה גודלו של מעשה אחד, ומה מה כוחה של מצווה אחת כאשר הם נעשים בשלימות, ולאן הם יכולים להוביל את מקיימם.

וזו התשובה למי שמעוניין באמת להשתנות ושבשנה הבאה יוכל לומר לעצמו השנה ב"ה התקדמתי, כאשר יקבל עליו דבר אחד גם אם זה דבר קטן, כגון מידה טובה אחת, או מצווה אחת שהיא קלה בעיניו ושנראה לו שיוכל לעמוד בה, וישתדל בה בכל כוחו מתוך נחישות, דביקות במטרה, וכוח המידה הטובה או המצווה תהיה בבחינת מה שלמדנו חז"ל פתחו לי פתח כחודו של מחט או אז יעוררו ה' ויפתח לנו פתח שעגלות וקרונות נכנסים בו, שאומנם הוא פתח קטן אבל מעלתו שהוא לא נסתם כך נפתח פתח לשינוי תמידי, יציב, וגם אם הוא זעיר אך קבוע, פתח כזה ארובה להמשך סייעתא דשמיא.

לסיום נאחל לכל הקוראים ולרה"ג פנחס זרביב מזכה הרבים שנה טובה ונתיבה וחתימה טובה, שנת גאולה וישועה, אמן.

[לצפייה והורדה בעלוני קודמים של "למעשה" \(מכון למעשה\) מתוך אתר "בינינו" - לחץ כאן](#)
[לצפייה והורדה בעלוני קודמים של "למעשה" \(מכון למעשה\) מתוך אתר תורת יוסף לחץ כאן](#)
[לצפייה והורדה בעלוני קודמים של "למעשה" \(מכון למעשה\) מתוך אתר של דרשו לחץ כאן](#)